

Daj de bi, ko zadna borba mine,
Nam oči zatisne mirna smert,
Tam za nas, nevredne tvoje sine,
Sveti dom nebeški bil odpert.

(Dalje prihodnjič.)

Deželni zbori.

Štajarski deželni zbor.

V 7. seji je poslanec dr. Haffner podpiral svoj predlog, deželni zbor naj po deželnem odboru doseže pri vojnem ministerstvu to, da bode prihodnjič izžrebanje (lozanje) in nabiranje rekrutov tamo, kjer je sedež okrajnega zastopa, ker so okrajna glavarstva prevelika, in ljudje, ki morajo od oddaljenih krajev iti v mesto, kjer ima okrajno glavarstvo sedež, potrošijo mnogo denarja in potratijo mnogo časa, kar ne bi bilo, če bi bilo to izžrebanje in nabiranje v onih krajih, kjer je okrajni zastop. Haffnerjev predlog se izroči srenjskemu odseku po tem, ko je tudi vladin komisar nektare opazke pristavil, ki so govorile za predlog. — Baron Hammer-Purgstall je podpiral svoj predlog: „naj se celó in brž odpravi konkordat“. V dolgem govoru ni povedal nič novega, ampak je ponavljal to, kar se je že v liberalnih časnikih o tej stvari vrabci pojó po strehah. — Vse nesreče, ki je posebno zadnja leta doletela Avstrijo, je kriv ubogi konkordat, in da še bo več nesreče napravil, če se ne odpravi, to je bilo jedro njegovega govora. Hammerjev predlog se izroči ustavnemu odseku. — Potem je prišlo na vrsto pretresovanje postave o cestni policiji, o kateri je sporočal pl. Konrad. Pri specialni debati je baron Buol predložil, naj se izbriše §. 2., ki se glasi: „Živino pasti po krajih cestnih je prepovedano“, kajti to se ne more izpeljavati. Baron Hammer se je temu predlogu zoperstavljal, in na to je baron Buol svoj predlog spet popustil. §. 16., ki se glasi: „prepovedano je spati na vozu onemu (kočijažu), ki vodi vožnjo“, se poslancu dr. M. Schreinerju zdi smešno postavljen in zato predloži, da se naj ne kaznuje samo on vozovodja, ki pri vožnji spi, temoč tudi on, ki je pri vožnji pijan. Konrad ugovarja na to, da se zlo težko dá določiti, kedaj je vozovodja pijan in da marsikteri, če se ga je malo napil, bolj vozi kakor on, ki je celó trezen. — Schreiner pravi, da se more vozniku le tedaj spanje prepovedati, kedar res vozi. Na to reče Konrad, da je samo tisti voznik, ki res vozi, ne pa tisti, ki na vozu samo sedi. Schreinerjev predlog pade. — O §. 23. je govoril dr. Stremayr in je predložil, da se naj tako glasi, da naj ima gosposka cestine, krajne in poljske policije pri izvrševanju svoje službe enake pravice, kakor javna stražna gosposka. Predlog se sprejme. Pri zadnjem §. je nastalo ostro in dolgo besodovanje. Dr. Stremayr je namreč predložil, da tudi naj imajo okrajni zastopi nek upliv v cestnih zadevah in cestni policiji pri srenjskih cestah, in da se ta naj v postavi jasno in določno izreče, ker to je najbolj praktično. Ker se vendar po dolgi debati niso mogli porazumeti, je baron Hackelberg predložil, naj še dotični odsek ta §. enkrat pretrese in zboru predloži.

V 8. seji je K. Seidl podpiral svoj predlog, naj se tudi pri nas napravijo mirivne sodnije, kakoršne se že nahajajo na Angleškem in Francoskem, ki bi skušale pomiriti dva, ki se hočeta pravdati, ker potem bi bilo menj pravd, in bi se toliko denarja ne zapravdalo. Se izroči srenjskemu odseku. Dalje podpira K. Seidl svoj drugi predlog, ki se glasi tako-le: „Deželni odbor naj dá preiskovati po deželnih uradnikih, koliko kvara dela Drava gruntom v srenji Dupleški spodnjem

mariborskem okraju, in ali ni Št. Martin in spodnji Duplek v nevarnosti. 2. Naj za čas nekaj napravi, da bodo imenovani kraji spet zadosti ovarovani, in 3. da se naj napravi namenjen prekop Dravin, in se naj plača to nekoliko iz zaloge vodine, nekoliko pa naj plača okrajni zastop mariborski, drugo pa srenja, ki je v nevarnosti! Govornik je tudi omenil, da že vlada zmirom pobira brodovino v Mariboru, ki je samo zato določena, da se naj vravna Dravin tok, in vendar nič noče storiti. Se izroči deželnemu odboru. — Dominkuš-Brandstetterjeva stvar se izroči ustavnemu odseku. — Dr. Jožef Kaiserfeld poroča potem v imenu deželnega odbora o K. Seidel-novi volitvi, in omeni, da je prišlo šest protestov zoper njo v slovenskem jeziku in da je podpisano 46 volilcev. Dr. Vošnjak zahteva, naj se preberejo protesti, se ni dovolilo. Sporočevalec je tedaj iz potestov izvzel, kar je njemu bilo drago in je samo omenil, da so vladini komisarji pripomogli k zmagi, da vladin komisar ni pustil dr. Dominkuša v volilno sobo, in da se ni vršila volitev po §§. 28 in 29. Da je Kaiserfeld vse ugovore napravične in neresnične našel, se samo po sebi razumeva, in da je zato predložil, naj se volitev g. K. Seidelna potrdi. Zdaj se je začela prav živa debata, ktera — kakor „Sl. Gosp.“ pravi — je bila tako huda, kakor lanska adresina debata, da še ne hujša. Dr. Vošnjak je pričakoval od deželnega odbora, da bode to volitev celo natanko preiskoval, kakor se je preiskavala volitev g. dr. Dominkuša; to se ni storilo in vendar se zdaj poroča o nji. Deželni odbor misli, da ni samo vsega mogočen, temuč da je tudi vsegavedoč, in da mu zato ni bilo potreba preiskavati te volitve, ker jo predlaga za potrdbo, je to razžaljenje vsega slovenskega naroda. Volilci, ki so vložili protest, so se zanašali natanke preiskave od strani deželnega odbora, al slovenski volivec obrača, nemški deželni odbor pa obrne! Dalje dokazuje, kako so bili Slovenci pri volitvi „vogelfrei“ (t. j. v stanu takem, da ga smeš ubiti, kogar hočeš) in popiše natanko grdo ravnanje nekkih mestnjanov s Slovenci na mestnem trgu in ulicah, in kako so žandarmi zapirali samo nedolžne Slovence, nemškutarji so pa lahko rogovilili, kakor so hoteli. Govornik reče, da se mu je zdelo, da je na Turškem. Slovenci so se žalili tukaj, in se žalijo vsikdar, kder je le mogoče, in zato smo se spet do dobrega prepričali, da z Nemci ni dobro skupaj živeti! — Naposled predlaga dr. Vošnjak, da se naj ta volitev izroči posebnemu odseku, ki jo naj še enkrat dobro preišče in pretrese in o nji sporoča. — Frice Brandstetter zagovarja potem v zlo površnem govoru uradnike in mestjane mariborske in dokazuje, da se je vse postavno vršilo, in priporoča predlog dež. odbora. To mu v kratkem potrdi tudi z nekimi šaljivimi besedami Karneri. — Potem pa poprime poslanec Herman besedo in v obširnem govoru kaže pravice Slovencev in popisuje ljudi, kateri jim ovirajo te pravice. Slovenci nočejo družega nič kakor to, da so gospodarji v lastni svoji hiši; kdo pa so nasprotniki? — tujci so ali pa izneverjenci narodu svojemu, ki z nogami teptajo narodne naše pravice. Na Štajarskem se je izcimila neka koterija „verfassungsfreundov“, in kakor je po besedah evangelija rodil Abraham Isaka, Isak Jakoba itd., tako je Karneri rodil Brandstetterja, Brandstetter Schmida itd. Njihovo gêslo je, da samo v decemberski ustavi moreš izveličan biti, drugače si izgubljen! Mi pa se ne bojimo luninih politikarjev, ki na slovenski zemlji ustavne komedije igrajo, — ki so za 70 percentov in vojno postavo navdušeni, — roka pravice jih bode vničila. Konečno pravi, da volitev Seidel-na je neveljavna. — Zdaj pa začnó razsajati dr. Waser, mož iz ministerstva prava (!), veliki li-

beralec dr. Rechbauer in pa Brandstetter in razsajajo zoper pravice slovenskega naroda in voditelje njihove tako grdo, da res ni čuda, da jim je dr. Vošnjak v obraz rekel, da s takimi ljudmi ni moči skupaj živeti. — In konec vsega prepira kaj je bil? — predlog Vošnjakov je bil zavržen, Seidel je bil za poslanca potrjen!

Deželni zbor kranjski.

8. seja je skoro celih 5 ur trajala, in to prav brez potrebe, kar bomo zdolej kazali. Ko se je slovenski zapisnik 7. seja prebral, potrdil, poprime c. k. deželni predsednik besedo ter oponaša, da je zapisnik le slovenski, ne poleg ministerskega zahtevanja tudi nemški. — Na to se bere vabilo k slovesni sv. maši v stolni cerkvi na dan godú presvitlega cesarja 4. oktobra, in izročé se sledeče prošnje: 1) poslanec Zagorec je izročil prošnjo županov iz Kostanjevice, iz Št. Jerneja in od sv. Križa, da bi spadale vasi Velika Dolina in Čatež k okrajni sodnji v Kostanjevico, — 2) poslanec Pintar prošnjo vasi sv. Duha in Virmaš, da bi bile prešolane iz Žabnice zopet v Škofjo Loko, — 3) deželni glavar prošnjo krčmarja Miha Lenčeta iz Ljubljane za odpisanje vinskega daca, ki ga zahteva finančna gosposka za 1867. l. od njega, — in 4) deželni odbor prošnjo uradniškega pripravnika za zboljšanje plače. — Potem ko je c. k. deželni predsednik izročil še vladni predlog postave za varstvo poljskih pridelkov zoper škodo gosenic in hroščev in za varstvo malih tičev, prišla so na vrsto opravila dnevnega reda, namreč: 1) pismo c. kr. ministra notranjih oprav dr. Giskre zaradi jezika, ki naj se rabi v zapisnikih deželnega zbora. To pismo trdi, da je deželni zbor vezan v zadevah jezika na §. 19. zakona državne ustave 21. dec. 1867. leta, — dalje, da se imajo postave za vojvodino Kranjsko v nemškem jeziku sklepati, ker je zdaj le nemški tekst autentičen (veljaven), — da se morajo zapisniki zborovih sej v vsem tudi nemški pisati, ker so podlaga postavodajstvu deželnega zbora, in ker se imajo vsled pravil deželnega reda presvitlemu cesarju predlagati. — Samo ob sebi se razume, da večina deželnega zbora o takem pismu ne more na vrat na nos sklepati. Dr. Costa tedaj poprime besedo ter nasvetuje, da naj se to pismo kot nujni predlog izroči ustavnemu odseku, ki ima brž v prihodnji seji o njem poročati. Al zdaj poprime besedo dr. pl. Kaltenegger prav nepotrebno in stavi predlog, da naj se sprejme to vladino pismo v vednost, deželni glavar naj pa dá pisati sejine zapisnike tudi v nemškem jeziku; — v govoru brez konca in kraja skuša dokazati postavnost ministerskega zahtevanja s §. 19. zakona državne ustave ter trdi, da zapisniki sej deželnega zbora niso le notranja zadeva zbornice. Na to pa se vname obširna debata. Dr. Costa brani svoj prav korektni predlog, in dokazuje, da pismo dr. Giskre ni vladna predloga, kajti ministri nimajo pravice deželnim zborom predlog staviti, ako ne zadobé od presvitlega cesarja za to dovoljenja ali povelja. Dr. Costa razlaga, zakaj naj se to pismo izroči ustavnemu odseku in od katerih strani in iz kterega stališča ga bo imel ta odsek obravnavati. Govornik pravi, da to pismo kaže na to, da si minister dr. Giskra prilastuje pravico nadzorništva deželnih zborov; al te pravice nima nobeden minister. Dalje spodbija dr. Kalteneggerjevo trjenje o postavnosti ministerskega zahtevanja, ker niti opravični red niti kaka druga postava ne tirja nemških zapisnikov, ker sicer bi bil moral minister dr. Giskra že lansko leto od kranjskega deželnega zbora dvojne zapisnike zahtevati, ker lansko leto so bili nekteri zapisniki le slovenski, nekteri le nemški. Kar se pa tiče §. 19. zakona državne ustave,

t. j. narodne ravnopravnosti, naj se pa pogleda na deželne zборе v Gradcu, v Celovcu, v Trstu, v Gorici in v Poreču! Kako je pa tam s to rečjo? (Predsednik zvončka in opominja poslušalce zaradi živih dobroklicev.) Ali ni na Štajarskem, Koroškem, v Trstu, v Gorici in v Istri število Slovencev mnogo obilnejši nego je število Nemcev na Kranjskem? in kako se pišejo ondi zapisniki? — samo nemški ali laški! Kedar v imenovanih deželnih zborih se bodo pisali tudi slovenski zapisniki, potem se tudi mi ne bomo branili nemških. — Za dr. Costom se oglasi c. kr. deželni predsednik, ter pravi, da se nemški zapisniki zahtevajo vsled narodne ravnopravnosti, da pa on ni zoper to, da se izroči njegovo pismo ustavnemu odseku. — Potem poprime dr. Toman besedo ter pravi, da edino le iz te okoliščine, ker se predlagajo zapisniki Njegovemu Veličanstvu cesarju, se ni djalo to pismo naravnost „ad acta“. Tem bolj se je pa čuditi vladinemu zahtevanju po dvojnih zapisnikih, ker je ravno vladini zastopnik pri prvi obravnavi deželnega zbora, o načrtu postave za stran jezika, v katerem se imajo vprihodnje zakoni za našo deželo izdelavati in razglašati, ugovarjal oni določbi postavnega načrta, ki govori za izdelavanje in razglašanje deželnih zakonov v dveh jezicih, in vendar je treba od deželnih zborov sklenjene postave tudi cesarju predlagati. Na to opominja govornik nasprotno stran na 1864. leto, ko je narodna manjšina zahtevala od tadajšne nemške večine prestavo nemških zapisnikov v slovenski jezik, a takrat tega nemška večina ni dovolila! — Potem poslanec Kromer govori v smislu Kalteneggerjevem, in pravi, da to pismo sicer ni vladni predlog ter da ni prišlo v posvetovanje deželnega zbora, ampak da je to predlog izvrševalne oblasti in da ga ima deželni zbor kar naravnost ubogati (smeh med poslanci in poslušalci). Nadaljevaje pravi govornik, da se mi nimamo za Štajarce pečati; oni si bodo že sami svoje pravice branili kakor si jih branimo mi (smeh med poslanci in poslušalci). Poslanec Kromer kaže, da je bil do najnovjših časov na Kranjskem uradni jezik le nemški (žalibog!), in še le, odkar imamo ustavo, se je začelo ter se vedno bolj množi zahtevanje za vpeljavo slovenskega jezika v uradnije. Tudi Kromer kliče §. 19. državne ustave v pomoč nemških zapisnikov in pravi, da vpeljati namesti ravnopravnosti se hoče samopravnost, rekši, da na Kranjskem živé tudi Nemci, kterim se ne smé narodna ravnopravnost kratiti, in le zaradi tega, da se mir ohrani, se njegova stran do zdaj ni oglasila za nemške zapisnike. Zdaj poprime besedo dr. Zarnik, ki sodi govor vladinega namestnika v tem smislu, da bode deželni zbor razpuščen, ako se ne vdá zahtevanju ministrovim, a pravi, da se poslanci slovenskega naroda nikakor ne bojé razpuščenja deželnega zbora. (Pravo!) On pripoveduje, da v Galiciji je čez 100.000 Nemcev, pa vendar vlada ne zahteva nemških zapisnikov sej deželnega zbora gališkega. Nadaljevaje svoj govor razklada dr. Zarnik, kako je z zapisniki v vnanjih deželah, ter dostavlja, da so se do zdaj po vseh parlamentih zapisniki imeli za čisto notranjo zadevo. O §. 19. pravi govornik, da je ta §. gotovo dobra reč; al kedar ima Slovencem na prid biti, se pa zasuče le v njihovo — škodo, in da do sedaj še nimamo nobenega izvršilnega zakona za ta §., tem menj se mora toraj deželni zbor, ki je sam postavodajalni faktor, podvreči eksekutivni oblasti v zadevah §. 19. državne ustave. Poslancu Kromerju pravi, da on celó nič ne dvomi, da g. Kromerja in njegovo stranko nič ne briga, kaj se s Slovenci na Štajarskem godí; al poslancem naše strani je pa prav veliko mar za zatirane slovenske brate bodi-si na Štajarskem ali kjerkoli. Odgovarjaje poslancu Kromerju za stran vpeljave slovenskega jezika v pisarnice ces. go-

spósk pravi dr. Zarnik, da raba nemškega jezika po kancelijah za nas ni historično pravo, ampak historično nepravo ali krivna, ki jo moramo mi zbrisati, kakor so jo zbrisali Magjari z vpeljavo svojega jezika v uradnije, kjer je tudi stoletja latinski jezik vladal. O poskusih in vspehu vlade z vpeljavo slovenščine v pisarnice pravi govornik, da je vlada prav sama tega kriva, da je vspeh njenih poskušanj do sedaj tako slab in skoro nevidljiv, kajti ona sama neče te vpeljave, sicer bi ne podpirala in ne povikševala onih, ki se branijo in ustavljajo vpeljavi našega jezika ter bi ne predstavljala med Nemce onih uradnikov, kateri se potegujejo za pravice slovenskega jezika. Svoj govor končá dr. Zarnik z opombo, da se Slovencem, kedar svoje pravice zahtevajo, vselej očita, da mir kalijo. — Na dr. Zarnikov govor se oglasi c. kr. deželni predsednik ter pravi, da on nikakor ni tega rekel, da se razpustí deželni zbor, ako se ne vdá ministerskemu zahtevanju, in da bi bilo tako izjavljenje neparlamentarno. — Na to se oglasi še poslanec Dežman zoper govor dr. Tomanov, da je bila leta 1864. debata zarad stenografičnih zapisnikov, a ne zarad sejinih zapisnikov, o katerih je zdaj govorjenje. Sklicevaje se na dr. Costov govor pa pravi Dežman, naj dá kranjski deželni zbor izgled deželnim zborom v Gradcu, Trstu itd., kako je treba razumevati narodno ravnopravnost. — Za Dežmanom je govoril še nekaj malega dr. Kaltenegger, in potem se je glasovalo o predlogu dr. Costovem, ki je bil z večino glasov izročen ustavnemu odseku.

Po končani tej prav s trte zviti debati se je pisмено naznanilo predsedništvu c. kr. deželne vlade, da postava o razdelitvi sapašnikov in menjalnih zemljišč ni potrjena, izročila gospodarskemu odseku v premislek in poročanje. Ko se je poročilo deželnega odbora o prošnji občine Loškega potoka izročilo ustavnemu odseku, poročilo o prestrojenju deželnega muzeja pa izročilo finančnemu odseku v presodbo in poročanje, so bile volitve 4 udov in 4 namestnikov v deželno komisijo za izpeljavo nove postave o zemljiščinah davkih; — bili so izvoljeni kot udje pl. Karl Wurzbach, Peter Kozler, dr. Etbin Costa in pa Andrej Brus; za njihove namestnike pa Franc pl. Langer, dr. Jože Orel, Karl Seitner in pa dr. R. Razlag. — O sporočilu deželnega odbora zarad naprave mitnice v Rakeku je deželni zbor po nasvetu deželnega odbora sklenil, da se prošnja do slavne vlade za napravo mitnice v Rakeku še enkrat ponovi, in da se dá cestnemu odboru planinskega okraja za l. 1870. za popravljanje skladnih cest iz deželnega zaklada podpore 500 gold. Poslanci dr. Costa, dr. Bleiweis in dr. Toman so živo zagovarjali napravo mitnice v Rakeku in podelitve denarne podpore. — Vsi predlogi deželnega odbora zarad varstva gozdov so bili po nasvetu sprejeti, dodalo se je le še to-le: deželnemu odboru se daje naloga, da v sporazumljenji z vlado skrbi za to, da se nova gozdna postava, ako je mogoče, predloži deželnemu zboru že v prvi prihodnji sesiji, — c. k. deželna vlada se naprosi, naj opominja c. k. okrajna poglavarstva, da gledé na §. 23. gozdne postave nikakor ne opuščajo vspešno nadzorovati gozdov, — deželnemu odboru se naročuje, da z ozirom na ravno izrečeno prošnjo podučí občine in po njih posestnike in uživalce gozdov, kako se sme in ne sme po gozdni postavi z gozdi ravnati. — Poslanca dr. Toman in Lovro Pintar in poročevalec g. Marka Lipold so še posebno zagovarjali od deželnega zbora potrjene nasvete gospodarskega odseka, in gosp. Pintar je iz skušinj na Gorenškem povedal še marsikako resnico.

Iz 9. seje poročamo danes le prav na kratko, ker listu prostora primanjkuje, obširno sporočilo prepuščaje

prihodnjim „Novicam“. — Dr. Toman je zarad nepotrjene postave o razdelitvi sapašnikov stavil nujni predlog, naj se ta postava izročí gospodarskemu odseku v posvèt in poročilo. Predlog se sprejme. — Poslanec Svetec v imenu ustavnega odseka poroča o ministrovem pismu zarad jezika, v katerem naj se pišejo sejini zapisniki. Odsekov predlog, naj se zarad ravnopravnosti pišejo slovenski in nemški, je bil brez debate soglasno sprejet. — Poslanec Pintar v imenu gospodarskega odseka poroča o vladni predlogi, ki se tiče zaméne zemljišč. Po mali premembi §. 3. je bila sprejeta vladna predloga. — Potem poroča baron Apfaltrern o vladni postavi zarad presnove realnih šol; šolski nasvèt gré na to, naj se ta postava izročí deželnemu odboru posebno v to, ali ne bi se gledé deželne razmere doljna realka ne prestrojila v realno gimnazijo, in na podlagi praktične potrebe prihodnjemu deželnemu zboru predložila načrtana postava. Tù pa se je vnela spet živahna razprava, ktera se je čez dve uri končala s tem, da je šolski odsek po svojem poročevalcu predlog stavil, naj gré ta stvar še enkrat šolskemu odseku v prevdarek v tem smislu, da nasvetuje zboru glavna vodila, po katerih naj deželni odbor za prihodnji zbor osnova postavo.

Dopisi.

Iz Prage 1. okt. * Slišali ste slavno zmago naroda českega, in veselilo nas je, da tudi iz Ljubljane so telegrami prinesli radostne glase o tej zmagi. Od vlade z vso silo za poslance priporočani kandidati — vsi so kot muhe pocepali na kmetih, v mestih in trgih po deželi; zadnje upanje je vladi ostalo le še v Pragi, ter se je nadejala, da tù bode vendar zmaga njena. Al ravno tako je propala — za vladne kandidate nobeden ne mara. Čujte kaj sta storila vladna privrženca Dormitzer in Halla; razposlala sta kakor mož in žena volilcem ta-le partè v tisuč iztisih:

Max. Dormitzer — Prof. dr. Jos. Halla
ersuchen Sie höflichst, bei der heutigen Landtagswahl ihnen Ihre Stimme zuzuwenden.

Al volilci niso marali ne za Dormitzerja ne za Hallo, ampak izvolili so si možá svojega zaupanja V. Belsky-a in Fr. Pštrosa. — Na Českem, kakor tudi na Moravskem, je vse, kar je poštenega Slovana, zoper sedaj vladajočo sistemo in zoper ministerstvo; odgovoril je vladi narod ves! Kaj pa zdaj? — je vprašanje. Njegovemu Veličanstvu vedno zvesti narod česki bode svojemu kralju v ponižnem pismu razodel nerazrušljivo zvestobo in udanost, a povedal tudi, da na tej poti, ktero ministerstvo sedež hodi, ni za Avstrijo rešitve. Narod česki se nepremakljivo hoče držati državno pravnega prava svojega, in, poprej še zadovoljno z obširno avtonomijo in kancelarom, zahtevalo bode zdaj to, kar se je dalo Magjarom, kajti iste pravice, ki jih imajo Magjari pod Štefanovo krono, gréjo po zgodovinskem pravu tudi deželam pod krono sv. Venceslava. Minister Schmerling je leta in leta čakal, da — pridejo Magjari, al Magjari so šli! Sedanje ministerstvo je s silo hotelo Čehe vpreči v Cislajtanijo, al sila mu je spodletela. V pošteni ustavni vladi nikakor ne more veljati sila, nego le porazumljenje z narodi; ministri, ki se tega vodila ne držijo, ne vejo, da delajo državi na pogubo. Važna dôba je tedaj nastopila: dôba, porazumljenja presvitle krone avstrijske z narodi avstrijskimi! In za to dôbo moramo hvaležni biti Čehom in Moravanom. Živi narod česki!

Iz Notranjskega. —? — Točka 52. nove postave za ljudske šole govori: „Welche Nebenbeschäftigungen mit dem Lehramte unvereinbar seien, bestimmt die